

Nowe regulacje prawne Unii Europejskiej w sprawie kontroli urzędowych w łańcuchu rolno-spożywczym

Teresa Malinowska

z Katedry Higieny Żywności i Ochrony Zdrowia Publicznego Wydziału Medycyny Weterynaryjnej w Warszawie

W kwietniu 2017 r. zostało ustanowione i opublikowane nowe rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kontroli urzędowych, z obowiązkiem stosowania jego przepisów od 14 grudnia 2019 r., z zastrzeżeniem stosowania niektórych przepisów od daty wcześniejszej lub późniejszej (1). W szczególności od 28 kwietnia 2018 r. zamiast dotychczasowych przepisów rozporządzenia (WE) 882/2004, stosuje się przepisy nowego rozporządzenia w odniesieniu do utworzenia i wyznaczenia przewidzianych tym rozporządzeniem unijnych i krajowych laboratoriów referencyjnych, a także w odniesieniu do unijnych ośrodków referencyjnych do spraw dobrostanu zwierząt i unijnych ośrodków referencyjnych na rzecz autentyczności i integralności łańcucha rolno-spożywczego, o których mowa w nowym rozporządzeniu w sprawie kontroli urzędowych. Od 29 kwietnia 2022 r. stosuje się przepisy nowego rozporządzenia regulujące zasady pobierania próbek, przeprowadzania laboratoryjnych analiz, badań i diagnostyki podczas kontroli i innych czynności urzędowych. Od tej daty możliwe jest także wyznaczenie laboratorium jako urzędowe, wyłącznie gdy dane laboratorium funkcjonuje zgodnie z normą EN ISO/IEC 17025 oraz gdy uzyskało w zakresie przeprowadzania analiz, badań lub diagnostyki akredytację krajowej jednostki akredytującej działającej zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 765/2008 (2). Przy tym nowe rozporządzenie wprowadza możliwość odstępstwa od warunku obowiązkowej akredytacji, między innymi dla urzędowych laboratoriów, których jedyną działalnością jest wykrywanie włośni w mięsie wyłącznie metodami określonymi w art. 6 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/1375, pozostających pod nadzorem właściwych organów lub laboratorium urzędowego akredytowanego w odniesieniu do metod wykrywania włośni. Odstępstwo od warunku obowiązkowej akredytacji takich urzędowych laboratoriów jest uzależnione także od ich regularnego uczestnictwa i osiągnięcia satysfakcjonujących wyników w międzylaboratoryjnych badaniach porównawczych lub badaniach biegłości organizowanych przez

laboratoria referencyjne w odniesieniu do metod wykrywania włośni.

W nowym rozporządzeniu została przewidziana możliwość odstępstwa od warunku obowiązkowej akredytacji także dla urzędowych laboratoriów przeprowadzających analizy, badania i diagnostykę w kontekście innych czynności urzędowych (ale nie kontroli urzędowych), stosujących wyłącznie metody laboratoryjnych analiz, badań i diagnostyki określone w przepisach unijnych, a w przypadku braku takich przepisów, metody zgodne z uznanymi na poziomie międzynarodowym lub opracowane i zalecane przez laboratoria referencyjne Unii Europejskiej, a gdy ich brak, metody określone w przepisach krajowych lub zalecane przez krajowe laboratoria referencyjne i zwalidowane zgodnie z uznanymi na poziomie międzynarodowym protokołami naukowymi, lub metody opracowane i zwalidowane w ramach wewnątrzlaboratoryjnych bądź międzylaboratoryjnych badań ich zgodności z uznanymi międzynarodowymi protokołami naukowymi. Tego rodzaju urzędowe laboratoria przeprowadzają analizy, badania i diagnostykę pod nadzorem właściwych organów lub krajowych laboratoriów referencyjnych oraz muszą mieć wdrożony system zapewnienia jakości gwarantujący rzetelne i wiarygodne wyniki stosowanych metod laboratoryjnych analiz, badań i diagnostyki, a także są obowiązane do regularnego uczestnictwa i osiągnięcia satysfakcjonujących wyników w międzylaboratoryjnych badaniach porównawczych lub badaniach biegłości organizowanych przez laboratoria referencyjne w odniesieniu do stosowanych metod.

Zakres przedmiotowy nowego rozporządzenia w sprawie kontroli urzędowych

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2017/625 w sprawie kontroli urzędowych harmonizuje na poziomie unijnym organizację urzędowych kontroli w całym łańcuchu rolno-spożywczym, w tym kontroli weterynaryjnych regulowanych dotychczas w całkowicie uchylonych dwóch unijnych rozporządzeniach i siedmiu dyrektywach (1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10). Ponadto

w celu zapewnienia spójności przepisów w unijnych aktach prawnych utrzymanych w mocy z ogólnymi postanowieniami i definicjami nowego rozporządzenia zostały zmienione w tym zakresie dotychczasowe przepisy rozporządzenia regulującego zapobieganie, kontrolę i zwalczanie niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii, rozporządzenia określającego przepisy sanitarne odnoszące się do produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, dwóch rozporządzeń i pięciu dyrektyw w sprawie ochrony zwierząt, rozporządzenia w sprawie wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin, rozporządzenia w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych, rozporządzenia w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pestycydów w żywności i paszach, a także nowego rozporządzenia w sprawie przenośnych chorób zwierząt (11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23).

W konsekwencji przepisy nowego rozporządzenia regulują organizację i przeprowadzanie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przez właściwe organy państw członkowskich oraz Komisję Europejską w państwach członkowskich i w określonym zakresie w państwach trzecich, finansowanie urzędowych kontroli, współpracę administracyjną w zakresie kontroli między państwami członkowskimi, warunki wprowadzania z państw trzecich na terytorium Unii Europejskiej lub wywozu z tego terytorium zwierząt i towarów oraz ustanawiają zintegrowany system zarządzania informacjami w zakresie kontroli urzędowych. Celem urzędowych kontroli regulowanych nowym rozporządzeniem jest weryfikacja zgodności z przepisami unijnymi lub ustanowionymi przez państwa członkowskie warunkami i wymaganiami odnośnie do żywności oraz pasz na etapie produkcji, przetwarzania i dystrybucji, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów genetycznie modyfikowanych, wymagań co do zdrowia zwierząt i ich dobrostanu, zapobiegania ryzyku i jego ograniczenia stwarzanego przez produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego. Urzędowe kontrole obejmują także weryfikację zgodności z regulacjami prawnymi określającymi warunki wprowadzania do obrotu i stosowania środków ochrony roślin, w tym przeciwko agrofagom roślin, produkcji ekologicznej i etykietowania produktów ekologicznych oraz stosowania i oznakowania chronionych nazw pochodzenia, oznaczeń geograficznych i gwarantowanych tradycyjnych specjalności, a także kontrolę przeprowadzaną w celu wykrywania nieuczciwych lub oszukańczych praktyk w odniesieniu do norm handlowych określonych rozporządzeniem (UE) 1306/2013 w związku z rozporządzeniem (UE) 1308/2013 (24, 25).

Regulacje nowego rozporządzenia nie mają zastosowania do kontroli urzędowych w zakresie ochrony zwierząt wykorzystywanych w celach naukowych oraz weterynaryjnych produktów leczniczych (26, 27).

Struktura treści nowego rozporządzenia w sprawie kontroli urzędowych

Treść rozporządzenia w sprawie kontroli urzędowych została usystematyzowana w ośmiu tytułach, w których zostały wyodrębnione rozdziały, a w niektórych rozdziałach także sekcje, grupujące przepisy prawne adekwatnie do tytułu, rozdziału lub sekcji.

W tytule I rozporządzenia zostały zamieszczone przepisy określające przedmiot, zakres i definicje. Większość zdefiniowanych pojęć stosowanych w treści rozporządzenia nie odbiega od ich rozumienia określonego w dotychczas obowiązujących i utrzymanych w mocy unijnych aktach prawnych, stąd w odniesieniu do ich rozumienia zostały zamieszczone odesłania do stosownych definicji w tych aktach. Niektóre definicje, np. właściwych organów, urzędowego lekarza weterynarii, audytu, przesyłki, punktu kontroli granicznej, kontroli dokumentacji, kontroli identyfikacyjnej, wykorzystywane w unijnych aktach prawnych uchylonych w całości, zostały przejęte do rozporządzenia w sprawie kontroli urzędowych bez zmian lub z nieznacznymi zmianami dostosowującymi je do szerszego zakresu kontroli regulowanego nowym rozporządzeniem.

Tytułowe pojęcie „kontrola urzędowa” zostało zdefiniowane jako „czynności przeprowadzane przez właściwe organy, jednostki upoważnione lub osoby fizyczne, którym zgodnie z niniejszym rozporządzeniem przekazano pewne zadania w ramach kontroli urzędowych, podejmowane w celu weryfikacji:

- a) przestrzegania przez podmioty niniejszego rozporządzenia oraz przepisów, o których mowa w art. 1 ust. 2 oraz
- b) czy zwierzęta i towary spełniają wymogi określone przepisami prawa, o których mowa w art. 1 ust. 2, w tym wymogi określone w celu wydawania świadectw urzędowych lub poświadczeń urzędowych”.

Oprócz pojęcia kontrola urzędowa w treści rozporządzenia występuje także pojęcie „inne czynności urzędowe”. Są one definiowane jako czynności inne niż kontrole urzędowe, podejmowane przez właściwe organy, jednostki upoważnione lub osoby fizyczne, którym takie czynności zostały przekazane zgodnie z prawodawstwem unijnym. Czynności te są związane ze specjalistycznymi zadaniami powierzonymi właściwym organom państw członkowskich i realizowanymi w interesie

publicznym w celu eliminowania, ograniczenia lub zapobiegania możliwym zagrożeniom dla zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin, dobrostanu zwierząt bądź dla środowiska. Jako przykład innych czynności urzędowych zostało wskazane w uzasadnieniu do rozporządzenia – udzielanie zezwoleń lub zatwierdzeń, zwalczanie i zapobieganie rozprzestrzenianiu chorób bądź agrofagów, wydawanie świadectw urzędowych lub poświadczeń urzędowych, monitorowanie epidemiologiczne.

Ponadto zostało zdefiniowanych kilka nowych pojęć, w szczególności takich, jak: urzędnik certyfikujący, rating, urzędowy inspektor do spraw zdrowia roślin, urzędowe zatrzymanie. Wśród definicji szczególnych, zamieszczonych w tytule II rozporządzenia, zostało zdefiniowane między innymi pojęcie „na odpowiedzialność urzędowego lekarza weterynarii” oraz pojęcie „pod nadzorem urzędowego lekarza weterynarii”. Zgodnie z nimi „na odpowiedzialność urzędowego lekarza weterynarii” oznacza, że urzędowy lekarz weterynarii zleca wykonanie czynności urzędowemu pracownikowi pomocniczemu. Natomiast „pod nadzorem urzędowego lekarza weterynarii” oznacza, że czynność jest wykonywana przez urzędowego pracownika pomocniczego na odpowiedzialność urzędowego lekarza weterynarii, a urzędowy lekarz weterynarii jest obecny w obiekcie w czasie niezbędnym do wykonania tej czynności.

W tytule II rozporządzenia zostały zgrupowane przepisy prawne regulujące kontrole urzędowe i inne czynności urzędowe w państwach członkowskich, włącznie z kontrolami zwierząt i towarów wprowadzanych na terytorium Unii Europejskiej z państw trzecich.

W związku z jednolitym uregulowaniem zagadnienia organizacji kontroli urzędowych w całym łańcuchu rolno-spożywczym, w rozdziałach I i II tytułu II zostały zamieszczone w pierwszej kolejności przepisy ogólne odnoszące się do organizacji wszystkich kontroli urzędowych regulowanych rozporządzeniem, włącznie z niezbędnymi do ich przeprowadzenia obowiązkami podmiotów, a w rozdziale II także przepisy szczególnie uwzględniające pewną specyfikę kontroli i działań w poszczególnych sektorach łańcucha rolno-spożywczego. Na przykład przepisy określające uzupełniająco organizację i przeprowadzanie kontroli urzędowych wytwarzania żywności pochodzenia zwierzęcego, pozostałości w żywności i paszach, zdrowia zwierząt, dobrostanu zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym ubocznych, materiału biologicznego, zdrowia roślin, środków ochrony roślin, produkcji ekologicznej. Przepisy szczególnie odnoszące się do kontroli urzędowych, działań lub innych czynności urzędowych zostaną

uzupełnione w formie aktów delegowanych Komisji Europejskiej o stosowne dla danego rodzaju działalności szczegółowe kryteria, warunki, wymagania, metody i techniki urzędowych kontroli oraz przypadki stosowania konkretnych środków prawnych w sytuacji stwierdzenia niezgodności z wymaganiami określonymi w prawie. Komisja Europejska została upoważniona także do określenia lub możliwości określenia w aktach wykonawczych szczegółowych przepisów regulujących jednolite praktyczne rozwiązania co do przeprowadzania kontroli urzędowych w poszczególnych sektorach łańcucha rolno-spożywczego. Na przykład w odniesieniu do jednolitej minimalnej częstotliwości kontroli urzędowych w określonych przypadkach, badań przedubojowych i poubojowych, prowadzenia i przechowywania dokumentacji z kontroli urzędowych lub gromadzenia informacji, monitorowania i zgłaszania podejrzenia zatruc spowodowanych środkami ochrony roślin oraz nielegalnego handlu takimi środkami. Komisja Europejska została upoważniona do przyjmowania aktów delegowanych oraz wykonawczych z tego zakresu od 28 kwietnia 2017 r., z obowiązkiem ich stosowania od dat stosowania przepisów nowego rozporządzenia w sprawie kontroli urzędowych.

W rozdziałach III i IV tytułu II zostały zgrupowane przepisy regulujące możliwość i warunki przekazywania pewnych zadań jednostkom upoważnionym i osobom fizycznym oraz ich obowiązki, zasady odnoszące się do pobierania próbek, przeprowadzania analiz, badań i diagnostyki, a także warunki wyznaczania krajowych laboratoriów urzędowych oraz ich obowiązki.

W przepisach rozdziału V tytułu II zostały uregulowane kontrole urzędowe zwierząt i towarów wprowadzanych z państw trzecich na terytorium Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem ich organizacji i przeprowadzania w punktach kontroli granicznej oraz działania i środki prawne stosowane w sytuacji stwierdzenia niezgodności przesyłek wprowadzanych do Unii z wymaganiami prawnymi, a także zasady obliczania wysokości i pobierania opłat i należności za urzędowe kontrole przeprowadzane w punktach kontroli granicznej lub punktach kontroli oraz zasady urzędowej certyfikacji. W związku z szerokim rozumieniem pojęcia towarów, na potrzeby usprawnienia urzędowej kontroli granicznej przesyłek zwierząt i towarów przywożonych z państw trzecich, został wprowadzony wspólny zdrowotny dokument wejścia („dokument CHED”), na wzór dotychczas stosowanego w granicznej kontroli weterynaryjnej powszechnego weterynaryjnego dokumentu wejścia (PWDW/CVED). Dokument CHED, którego wzór zostanie określony przez

Komisję Europejską w drodze aktu wykonawczego, jest przeznaczony dla podmiotów odpowiedzialnych za przesyłki zwierząt i towarów do wcześniejszego powiadomienia właściwych organów w punkcie kontroli granicznej o przybyciu przesyłki oraz dla właściwych organów kontroli granicznej do dokumentowania wyniku kontroli urzędowej, w tym decyzji co do dalszych losów przesyłki, włącznie z decyzją o jej odrzuceniu, oraz do przekazywania informacji o powyższym przez system IMSOC (ang. *information management system for official controls*).

System IMSOC to tworzony i zarządzany przez Komisję Europejską nowy elektroniczny system umożliwiający przetwarzanie i wymianę między właściwymi organami, właściwymi organami a Komisją Europejską, a w stosownych przypadkach także z innymi organami (np. celnymi) bądź podmiotami (np. urzędowymi laboratoriami), informacji, danych i dokumentów niezbędnych do przeprowadzania lub sporządzonych w wyniku przeprowadzenia kontroli urzędowych oraz do dokumentowania przeprowadzanej kontroli urzędowej lub jej wyników. W założeniu, z systemem IMSOC w pełni zostaną zintegrowane dotychczas funkcjonujące systemy elektroniczne zarządzane przez Komisję Europejską, służące wymianie danych, informacji i dokumentów odnoszących się do ryzyka dla zdrowia ludzi, zwierząt, roślin, dobrostanu zwierząt oraz system Traces. W konsekwencji nowy system umożliwi także sporządzanie, wykorzystywanie i przekazywanie w formie elektronicznej np. dokumentów CHED, świadectw urzędowych, dzienników podróży, danych z systemu nawigacji o trasie transportu zwierząt, a także informacji, danych i dokumentów odnoszących się do zwierząt lub towarów przemieszczanych z jednego do innego państwa członkowskiego.

W tytule III rozporządzenia zostały zamieszczone przepisy odnoszące się do tworzenia, wyznaczania i obowiązków unijnych laboratoriów i ośrodków referencyjnych oraz krajowych laboratoriów referencyjnych. Przepisy zgrupowane w tytule IV rozporządzenia regulują organizację wzajemnej pomocy i współpracy administracyjnej państw członkowskich w zakresie urzędowych kontroli, w tym w sytuacji stwierdzenia niezgodności z określonymi prawem warunkami lub wymaganiami, dotychczas regulowane w zakresie weterynaryjnym dyrektywą (5). Przepisy tytułu V określają zasady sporządzania krajowych planów awaryjnych dotyczących żywności i pasz oraz wieloletnich krajowych planów kontroli, których przygotowanie i wykonanie powinno być koordynowane na całym terytorium państwa przez jeden wyznaczony krajowy organ i z wykonania

których państwo członkowskie jest obowiązane przekazywać roczne sprawozdania do Komisji Europejskiej. W tytule VI rozporządzenia poza przepisami charakteryzującymi system IMSOC i określającymi zasady przeprowadzania kontroli przez Komisję Europejską w państwach członkowskich zamieszczone zostały przepisy określające podstawowe warunki wprowadzania na terytoria Unii Europejskiej zwierząt i towarów z państw trzecich. W szczególności warunki zatwierdzania i umieszczania w wykazie państw trzecich i zakładów w takich państwach, z których mogą pochodzić i być wysyłane na terytoria Unii Europejskiej zwierzęta lub towary.

Ogólne zasady postępowania przez właściwe organy krajowe w sytuacji podejrzenia lub stwierdzenia niezgodności oraz ogólny otwarty katalog środków prawnych do stosowania przez właściwe organy w celu wyeliminowania bądź ograniczenia ryzyka dla zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin, dobrostanu zwierząt, a ze strony GMO i środków ochrony roślin także dla środowiska, zostały określone przepisami art. 137 i 138, zamieszczonymi w tytule VII rozporządzenia. W tytule tym został zamieszczony także przepis upoważniający Komisję Europejską do zastosowania w formie aktu wykonawczego określonych w tym przepisie środków prawnych wobec państwa członkowskiego w sytuacji posiadania dowodów na wystąpienie poważnego zakłócenia w jego systemie kontroli, mogącego skutkować powszechnym ryzykiem dla zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin, dobrostanu zwierząt bądź środowiska. Jednakże Komisja Europejska jest upoważniona do stosowania środków pozostających w jej dyspozycji, takich jak np. zakaz wprowadzania na rynek, przewożenia, przemieszczania określonych zwierząt lub towarów, zawieszenie przeprowadzania kontroli urzędowych w punktach kontroli granicznej lub innych punktach kontroli, wyłącznie gdy dane państwo członkowskie nie usunie zakłóceń w określonym terminie na wezwanie Komisji.

W ostatnim tytule rozporządzenia zostały zamieszczone przepisy określające procedurę przyjmowania przez Komisję Europejską bardzo licznych aktów delegowanych uzupełniających i aktów wykonawczych uzupełniających przepisy rozporządzenia w sprawie kontroli urzędowych oraz przepisy przejściowe i końcowe, w tym zmieniające lub uchylające niektóre przepisy aktów prawnych utrzymanych w mocy, a także przepisy określające daty, od których rozpoczyna się stosowanie przepisów nowego rozporządzenia w sprawie kontroli urzędowych. W tytule tym został zamieszczony art. 148 uzupełniający przepisy rozporządzeń (WE) 852/2004 i (WE) 853/2004, w szczególności

określający warunki i dopuszczalne terminy warunkowego zatwierdzenia zakładów przedsiębiorstw spożywczych.

Znaczenie nowego rozporządzenia dla krajowego ustawodawstwa weterynaryjnego

Uwzględniając, że unijne rozporządzenia, w tym w sprawie kontroli urzędowych oraz ustanowione przez Komisję Europejską uzupełniające lub uszczegóławiające to rozporządzenie, odpowiednio akty delegowane oraz wykonawcze, są stosowane bezpośrednio i wprost we wszystkich państwach członkowskich, niezbędne są zmiany krajowego ustawodawstwa, w tym z obszaru weterynaryjnego. W szczególności powinny zostać uchylone lub bardzo znacząco zmienione przepisy trzech ustaw – o kontroli weterynaryjnej w handlu, o granicznej kontroli weterynaryjnej, do których zostały przejęte postanowienia całkowicie uchylonych dyrektyw z tego zakresu, oraz ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego (6, 7, 8, 10, 28, 29, 30). Wiele przepisów ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej oraz ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, odnoszących się do spraw regulowanych nowym unijnym rozporządzeniem w sprawie kontroli urzędowych również wymaga uchylecia. Przy tym ta ostatnia ustawa będzie wymagała także znaczących zmian lub nawet całkowitego uchylecia i nadania jej nowej treści w związku z ustanowieniem w 2016 r. nowego unijnego rozporządzenia w skrócie zatytułowanego „Prawo o chorobach zwierząt” (23, 31, 32), którego stosowanie zdecydowanej większości przepisów rozpoczyna się od 21 kwietnia 2021 r. Ten znaczący wpływ nowego prawa unijnego na wskazane wyżej prawo krajowe, a nie są to jedyne krajowe akty prawne wymagające zmian, wymaga nie tylko uprzedniego rzetelnego przeglądu aktualnie obowiązującego ustawodawstwa krajowego z uwagi na konieczność jego zmiany, ale także opracowania i przyjęcia racjonalnej i spójnej koncepcji kształtu prawa krajowego, umożliwiającego bezkolizyjnie i skuteczne stosowanie obowiązujących wprost i pośrednio, nie zawsze dostatecznie jasno zredagowanych przepisów nowych rozporządzeń unijnych. Mimo pozornie odległych terminów, od których rozpoczyna się obowiązek stosowania przepisów nowych unijnych rozporządzeń, na uporządkowanie krajowego prawa w zakresie regulowanym tymi przepisami pozostaje niewiele czasu.

Piśmiennictwo

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa

- żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) nr 2016/429, i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/608/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzje Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych), (Dz.Ur. UE L 95 z 7.4.2017, s. 1).
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz.Ur. WE L 218 z 13.8.2008, s. 30).
 3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 854/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz.Ur. WE L 139 z 30.4.2004, s. 206).
 4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 882/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regulami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz.Ur. WE L 165 z 30.4.2004, s. 1).
 5. Dyrektywa Rady 89/608/EWG z dnia 21 listopada 1989 r. w sprawie wzajemnej pomocy między władzami administracyjnymi państw członkowskich i współpracy między państwami członkowskimi a Komisją w celu zapewnienia prawidłowego stosowania ustawodawstwa dotyczącego spraw weterynaryjnych i zootechnicznych (Dz.Ur. EWG L 351 z 2.12.1989, s. 34)..
 6. Dyrektywa Rady 89/662/EWG z dnia 11 grudnia 1989 r. dotycząca kontroli weterynaryjnych w handlu wewnątrzspółnotowym w perspektywie wprowadzenia rynku wewnętrznego (Dz.Ur. EWG L 395 z 30.12.89, s. 13).
 7. Dyrektywa Rady 90/425/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. dotycząca kontroli weterynaryjnych i zootechnicznych mających zastosowanie w handlu wewnątrzspółnotowym niektórymi żywymi zwierzętami i produktami w perspektywie wprowadzenia rynku wewnętrznego (Dz.Ur. EWG L 224 z 18.8.1990, s. 29).
 8. Dyrektywa Rady 91/496/EWG z dnia 15 lipca 1991 r. ustanawiająca zasady regulujące organizację kontroli weterynaryjnej zwierząt wprowadzanych na rynek Wspólnoty z państw trzecich i zmieniająca dyrektywy 89/662/EWG, 90/425/EWG oraz 90/675/EWG (Dz.Ur. EWG L 268 z 24.9.1991, s. 56).
 9. Dyrektywa Rady 96/93/WE z dnia 17 grudnia 1996 r. w sprawie certyfikacji zwierząt i produktów zwierzęcych (Dz.Ur. WE L 13 z 16.1.1997, s. 28).
 10. Dyrektywa Rady 97/78/WE z dnia 18 grudnia 1997 r. ustanawiająca zasady regulujące organizację kontroli weterynaryjnej produktów wprowadzanych do Wspólnoty z państw trzecich (Dz. Urz. WE L 24 z 30.1.1998, s.9)
 11. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiające zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii (Dz.Ur. L 147 z 31.5.2001, s. 1).
 12. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi i uchylające rozporządzenie (WE) 1774/2002 (Dz.Ur. WE L 300 z 14.11.2009, s. 1).
 13. Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywę 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 1255/97 (Dz.Ur. WE L 3 z 5.1.2005, s. 1).
 14. Rozporządzenie Rady (WE) nr 1099/2009 z dnia 24 września 2009 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania (Dz.Ur. WE L 303 z 18.11.2009, s. 1).
 15. Dyrektywa Rady 98/58/WE z dnia 20 lipca 1998 r. dotycząca ochrony zwierząt hodowlanych (Dz.Ur. WE L 221 z 8.8.1998, s. 23).
 16. Dyrektywa Rady 1999/74/WE z dnia 19 lipca 1999 r. ustanawiająca minimalne normy ochrony kur niosek (Dz.Ur. WE L 203 z 3.8.1999, s. 53).
 17. Dyrektywa Rady 2007/43/WE z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie ustanowienia minimalnych zasad dotyczących ochrony kurząt utrzymywanych z przeznaczeniem na produkcję mięsa (Dz.Ur. WE L 182 z 12.7.2007, s. 19).
 18. Dyrektywa Rady 2008/119/WE z dnia 18 grudnia 2008 r. ustanawiająca minimalne normy ochrony cieląt (Dz.Ur. WE L 10 z 15.1.2009, s. 7).
 19. Dyrektywa Rady 2008/120/WE z dnia 18 grudnia 2008 r. ustanawiająca minimalne normy ochrony świń (Dz.Ur. WE L 47 z 18.2.2009, s. 5).
 20. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz.Ur. WE L 309 z 24.11.2009, s. 1).
 21. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz.Ur. UE L 343 z 14.12.2012, s. 1).
 22. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 396/2005 z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniające dyrektywę rady 91/414/EWG (Dz.Ur. WE L 70 z 16.3.2005, s. 1).
 23. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”), (Dz.Ur. UE L 84 z 31.3.2016 s. 1).
 24. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz.Ur. UE L 347 z 20.12.2013, s. 549).
 25. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001, i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, s. 671).
 26. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/63/UE z dnia 22 września 2010 r. w sprawie ochrony zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych (Dz.Ur. UE L 276 z 20.10.2010, s. 33).
 27. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/82/WE z dnia 6 listopada 2001 w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do weterynaryjnych produktów leczniczych (Dz.Ur. WE L 311 z 28.11.2001, s. 1).
 28. Ustawa z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu (Dz.U. z 2015 r., poz. 519).
 29. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz.U. z 2014 r., poz. 1662).
 30. Ustawa z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz.U. z 2014 r., poz. 594).
 31. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz.U. z 2006 r., poz.1077).
 32. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. z 2014 r., poz. 1539).